"مجله علوم زراعی ایران"
جلد دوم، شماره ۴، ۱۳۷۹

اثر پیش جوانه‌دار کردن و تاریخ برداشت بر عملکرد، کیفیت انباری و سلامت استاندارد سه رقم سیب زمینی

Effect of pre-sprouting and harvesting date on yield and some agronomical characteristics of three potato cultivars

ابراهیم فتائی[۱]، سعید گندم کار[۲]، مصطفی ولیزاده[۳]، امیر اصلان حسین زاده[۴] و فروغ الدین زرگرزاده[۵]

چکیده

این آزمایش بااستفاده از طرح آزمایشی اسپلیت پلات فاکتوریل در سه تکرار در منطقه اردبیل در سال‌های زراعی ۷۵ - ۱۳۷۳ انجام گردید که در آن تاریخ‌های برداشت (فاکتور اصلی A) در پنج سطح از ۱۵ مرداد با فاصله‌های ۱۵ روز، تیمارهای پیش جوانه‌دار شده (B_1) و پیش جوانه‌دار نشده (B_2) در دو سطح و ارقام (C) آنولا (C_1)، دراگا(C_2) و کایزر(C_3) به صورت فاکتوریل (BC) به عنوان فاکتور فرعی مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج تجزیه واریانس مرکب برای صفات مختلف نشان داد که بین تاریخ‌های برداشت از لحاظ صفت تعداد غده در بوته در سطح احتمال ۱٪ اختلاف معنی داری وجود داشت و بین سطوح فاکتور B (پیش جوانه‌دار) از لحاظ صفات عملکرد، تعداد ساقه در بوته، تاریخ سبزکرد ، تاریخ گلدهی و تاریخ غده بستن اختلاف معنی‌داری در سطح احتمال ۱٪ وجود داشت که در مقایسه میانگین این فاکتور به روش دانکن، پیش جوانه‌دار کردن عملکرد بیشتر، تعداد ساقه در کپه کمتر و تاریخ‌های سبزکرد، گلدهی و غده بستن زودتر بود. بین ارقام برای کلیه صفات در سطح احتمال ۱٪ اختلاف معنی‌دار وجود داشت. عملکرد رقم دراگا با میانگین ۳۲/۱۳ تن در هکتار بیشترین و ارقام کایزر و آنولا به ترتیب با میانگین‌های ۲۹/۹۳ و ۲۹/۵۸ تن در هکتار در گروه بعدی قرار گرفتند. اثر متقابل ارقام و پیش جوانه‌دار کردن از لحاظ صفت عملکرد و تاریخ سبزکرد ۸۰٪ در سطح احتمال ۱٪ و از لحاظ صفت تعداد غده در کپه در سطح ۵٪ معنی‌دار بود که مبین واکنش متفاوت ارقام در پیش جوانه دار کردن می‌باشد، به طوری که ارقام کایزر و آنولا در اثر پیش جوانه دار کردن دارای افزایش عملکرد بود، در حالی که رقم دراگا با پیش جوانه دار کردن کاهش محصول داشت. محاسبهٔ ضرایب همبستگی بین صفات با عملکرد نشان داد که بین تعداد غده در بوته، تعداد ساقه، تاریخ غده بستن، تاریخ سبزکرد و طول ساقه با عملکرد در سطح احتمال ۱٪ همبستگی مثبت و معنی دار وجود داشت. بر اساس نتایج حاصل، رقم دراگا با بیشترین عملکرد و کمترین افت انباری، علیرغم واکنش منفی به پیش جوانه دار شدن برای منطقه اردبیل مطلوب‌تر تشخیص داده شد.

واژه‌های کلیدی: سیب زمینی، پیش جوانه دار کردن، تاریخ برداشت و کیفیت انباری.

مقدمه

ارقام سیب زمینی (*Solanum tuberosum* L.) در رویشگاه‌های مختلفی در اراضی هم سطح دریا تا اراضی با ارتفاع چهار هزار متر که دارای تفاوت‌هایی از نظر درجه

تاریخ دریافت: ۱۳۷۸/۹/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۰/۳/۳۱

۱ـ کارشناس تحقیقات و برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل (دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)
۲ـ کارشناس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گلستان
۳ـ استاد دانشگاه تبریز
۴ـ عضو هیأت علمی ایستگاه تحقیقات کشاورزی (آلاروق اردبیل)
۵ـ عضو هیأت علمی دانشگاه محقق اردبیلی

[Downloaded from agrobreedjournal.ir on 2025-08-14]
[DOR: 20.1001.1.15625540.1379.2.4.2.5]